

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Hubáčka a soudců JUDr. Tomáše Foltase a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobkyně: **R. P.**, zastoupena JUDr. Milanem Davidkem, advokátem se sídlem Stallichova 931/11, Praha 4, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčnickém právu 376/1, Praha 2, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 6. 2015, č. j. 1 Ad 16/2014 – 70,

t a k t o :

- I. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 30. 6. 2015, č. j. 1 Ad 16/2014 – 70, **se zrušuje** ve výrocích I. a II. a věc **se** v rozsahu tohoto zrušení **vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.
- II. Kasační stížnost proti výroku III. rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 6. 2015, č. j. 1 Ad 16/2014 – 70, **se odmítá**.
- III. Ustanovenému zástupci žalobkyně – advokátovi JUDr. Milanu Davidkovi – **se určuje** na odměně za zastupování v řízení o kasační stížnosti a na náhradě hotových výdajů částka 4.114 Kč, která mu bude zaplacená z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Včas podanou kasační stížností se žalovaný – Ministerstvo práce a sociálních věcí domáhá u Nejvyššího správního soudu vydání rozsudku, kterým by byl zrušen rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 30. 6. 2015, č. j. 1 Ad 16/2014 – 70, a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Městský soud v Praze (dále také „městský soud“) napadeným rozsudkem zrušil rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 2. 2014, č. j. 2014/8020-421/1, kterým bylo zrušeno

rozhodnutí Úřadu práce ČR – pobočky pro hlavní město Prahu (dále jen „úřad práce“) ze dne 9. 11. 2011, č. j. ABE-9736/2011-04/A2, a řízení zastaveno, a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Úřad práce uvedeným rozhodnutím žalobkyni nepřiznal podporu v nezaměstnanosti ode dne 13. 10. 2011. Žalovaný přistoupil k zastavení řízení pro bezpředmětnost z toho důvodu, že před rozhodnutím o odvolání úřad práce vyhověl (rozhodnutím ze dne 9. 11. 2011, č. j. ABE-9746/2011-04/A2) nové žádosti žalobkyně o podporu v nezaměstnanosti, a žalobkyně také podporu čerpala po celou podpůrnou dobu.

Městský soud při svém rozhodování vyšel z toho, že rozhodnutím úřadu práce č. j. ABE-9746/2011-04/A2 byla sice žalobkyni podpora v nezaměstnanosti přiznána, nicméně od 9. 11. 2011, nikoliv od 14. 10. 2011, tj. k datu, kdy žalobkyně podala první žádost o podporu v nezaměstnanosti. Za daných okolností nelze souhlasit s názorem, že by tímto rozhodnutím došlo k plnému uspokojení nároku žalobkyně, neboť tento se vztahoval k jinému období, nežli jí byla později podpora přiznána. Datum podání žádosti představuje významný faktor. Jednak je k tomuto datu vázán samotný nárok na výplatu dávky. Zároveň se k tomuto datu váže posouzení dalších relevantních skutečností. Nelze proto bez bližšího posouzení konkrétních okolností žádosti ze dne 14. 10. 2011 vyslovit závěr, že došlo k plnému uspokojení žalobkyně. Obě žádosti vycházejí z rozdílného skutkového stavu, což však žalovaný přehlédl a nijak se tomuto faktu v odůvodnění nevěnoval. Pochybil především úřad práce, když přehlédl odvolání žalobkyně, o němž žalovaný rozhodoval až se značným časovým odstupem. Tento fakt však nemůže být přikládán k tíži žalobkyně. Lze se ztotožnit s názorem, že není namístě, aby žalobkyně čerpala v témže období podporu v nezaměstnanosti dvakrát, avšak období, po které žalobkyně chtěla podporu čerpat, se nepřekrývá s obdobím, po které ji čerpala. Je také namístě otázka, proč byla žalobkyni podpora přiznána na základě pozdější žádosti, ve chvíli, kdy stále ještě nebylo pravomocně skončeno řízení o žádosti první, a zda je takový postup vůbec možný a souladný se zákonem. Městský soud proto shledal žalobou napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným a přistoupil k jeho zrušení a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.

Proti tomuto rozsudku městského soudu podal žalovaný jako stěžovatel (dále jen „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost, kterou výslovně opřel o ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Stěžovatel především brojí proti „faktickému závěru“ městského soudu, že uchazeč o zaměstnání se může opakovaně úspěšně domáhat přiznání podpory v nezaměstnanosti v rámci jedné evidence uchazečů o zaměstnání. Žalobkyně byla v dané evidenci zcela uspokojena. Nebylo jí možno uspokojit více, tj. přiznat jí podporu v nezaměstnanosti dvakrát či vícekrát. Podporu nebylo možné přiznat ani poté, co v jedné evidenci pravomocně přiznanou podporu v nezaměstnanosti vyčerpala. Na takový případ totiž pamatují ust. § 48 a 49 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění účinném do 31. 12. 2011 (dále jen „zákon o zaměstnanosti“). Jejich aplikace je však možná až v rámci další evidence uchazeče o zaměstnání, neboť jejich podmínky nelze v jedné evidenci splnit (tomu brání ust. § 25 odst. 1 zákona o zaměstnanosti). Případným přiznáním podpory v nezaměstnanosti by došlo k flagrantnímu porušení zásady rovnosti, kdy by žalobkyně oproti jiným žadatelům čerpala více práv, než jí ze zákona náleží. Postup úřadu práce nebyl v souladu se správním řádem, nicméně tím, že došlo k pravomocnému rozhodnutí o druhé

pokračování

žádosti, na jejímž základě došlo k přiznání a vyplacení podpory v nezaměstnanosti za celou podpůrnou dobu, se skutkové okolnosti první žádosti změnily natolik, že této žádosti již nemohlo být vyhověno. Stěžovatel dále nesouhlasí se závěrem o nepřezkoumatelnosti žalobou napadeného rozhodnutí. Svůj závěr o bezpředmětnosti žádosti odůvodnil zcela přezkoumatelným způsobem. Za této situace by bylo absurdní, aby se zabýval samotným nárokem žalobkyně na podporu v nezaměstnanosti. Městský soud ani konkrétně neuvedl, v jakém smyslu má rozhodnutí za nepřezkoumatelné, toliko obecně odkázal, že je nepřezkoumatelné „s ohledem na výše uvedené“. Výše v rozsudku však toliko vyjadřoval nesouhlas se závěry stěžovatele. Jeví se tedy, že tyto závěry musely dávat městskému soudu dostatečný přehled o úvahách stěžovatele. Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek městského soudu v plném rozsahu a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalobkyně se vyjádřila tak, že žádný z argumentů uvedený v kasační stížnosti nevyvrací správná tvrzení městského soudu. Nesouhlasí s tím, že městský soud rozhodl bez jednání. Trvala na ústním jednání, chtěla učinit ústní výpověď a požadovala provést jí navržené důkazy. Jakékoliv výrazy (konkrétně, že se žádost stala „bepředmětnou“) by měl stěžovatel vykládat podle zákona a nikoliv tak, že tomu žalobkyně skutečně nerozumí. Když se počítají měsíční výdělky, měl by být i souběh dvou zaměstnání při odvodu důchodového pojištění pro určení výše podpory v nezaměstnanosti, tj. měly by se počítat i nároky na určení výše této podpory. Podala dvě žádosti o podporu v nezaměstnanosti na základě dvou předchozích zaměstnání u dvou zaměstnavatelů na základě dvou dohod o pracovní činnosti. Jedná se o souběh jedné podpory v rámci jedné evidence uchazečů o zaměstnání, ale od dvou zaměstnavatelů. Závěrem navrhla, aby byla kasační stížnost zamítnuta.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížnosti napadený rozsudek městského soudu v souladu s ust. § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a dospěl k závěru, že napadený rozsudek městského soudu je třeba zrušit a věc vrátit tomuto soudu k dalšímu řízení.

Nejprve však Nejvyšší správní soud poznamenává, že je to stěžovatel, kdo disponuje řízením o kasační stížnosti a určuje, z jakých důvodů a v jakém rozsahu má být napadený rozsudek přezkoumán (viz ust. § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.). Důvodem pro zrušení napadeného rozsudku proto nemohou být námitky, které vůči němu vznášejí ostatní účastníci řízení – zde žalobkyně. Nejedná se přitom ani o skutečnosti, které by měly Nejvyšší správní soud vést ke zrušení napadeného rozsudku z úřední povinnosti. Například tvrzený nesprávný postup spočívající v rozhodnutí bez nařízení jednání přes nesouhlas žalobkyně je naopak postupem plně souladným se zákonem, konkrétně jej předvídá ust. § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Stěžovatel v kasační stížnosti brojí převážně proti „faktickému závěru“ městského soudu, že uchazeč o zaměstnání se může opakovaně úspěšně domáhat přiznání podpory v nezaměstnanosti v rámci jedné evidence uchazečů o zaměstnání.

Tato námitka není důvodná především proto, že městský soud uvedený závěr výslovně ani nevýslovně neučinil. Důvodem zrušení žalobou napadeného rozhodnutí byla

pouze a jen jeho nepřezkoumatelnost spočívající v tom, že se stěžovatel podrobněji nezabýval tím, zda byla žalobkyně skutečně zcela uspokojena. Městský soud totiž vyslovil pochybnosti o tom, zda na celkové uspokojení stěžovatelky nemělo vliv odlišné datum podání obou žádostí o podporu v nezaměstnanosti.

Jestliže městský soud vyslovil pouze závěr, že žalobou napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné, neboť se stěžovatel nezabýval určitou skutečností, může vést ke zrušení napadeného rozsudku pouze vyvracení tohoto závěru. Veškerá argumentace stěžovatele týkající se nemožnosti přiznání podpory v nezaměstnanosti vícekrát v rámci jediné evidence se však s tímto závěrem zcela míjí.

Nejvyšší správní soud se proto věcně mohl zabývat pouze námitkou stěžovatele, že žalobou napadené rozhodnutí naopak přezkoumatelné (tj. řádně odůvodněné) bylo. Tuto námitku přitom shledal důvodnou.

Podle ust. § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí.

Jak uvedl rozšířený senát Nejvyššího správního soudu ve svém usnesení ze dne 8. 3. 2011, č. j. 7 Azs 79/2009 - 84 (č. 2288/2011 Sb. NSS, dostupný na www.nssoud.cz): „*Směřují-li tedy žalobní námitky proti vadám podřaditelným ustanovení § 76 odst. 1 s. ř. s., soud podle tohoto ustanovení rozhodnutí zruší bez jednání. V takovém případě není projednání třeba a je nadbytečné zjišťovat souhlas účastníků s rozhodnutím bez jednání. Nesměřují-li však žalobní námitky proti takovým objektivně existujícím vadám, může tak soud učinit, pouze pokud vady brání přezkumu v mezích žalobních bodů, jinak by dispoziční zásada ztrácela smysl.*“

V projednávané věci se jedná právě o případ, kdy v žalobě nebyla namítána nepřezkoumatelnost žalobou napadeného rozhodnutí z důvodu, že by se stěžovatel podrobněji nezabýval vlivem data podání žádosti o podporu v nezaměstnanosti na celkové uspokojení žalobkyně rozhodnutím úřadu práce ze dne 9. 11. 2011, č. j. ABE-9746/2011-04/A2, a následným vyplacením předmětné podpory. Městský soud proto mohl přistoupit ke zrušení žalobou napadeného rozhodnutí z uvedeného důvodu pouze za situace, že by tato vada bránila jeho přezkoumání v mezích žalobních bodů.

Žalobkyně svou žalobu (ve spojení s doplněním žaloby) založila na tom, že žalobou napadené rozhodnutí je nepochopitelné a nesrozumitelné a že v dané věci nepodávala opakovanou žádost. Rozhodnutím úřadu práce č. j. ABE-9746/2011-04/A2 jí totiž byla přiznána podpora v nezaměstnanosti na Dohodu o pracovní činnosti u zaměstnavatele HEWER, o. s., kdežto rozhodnutí č. j. ABE-9736/2011-04/A2 se týkalo Dohody o pracovní činnosti u zaměstnavatele KANCELÁŘ SENÁTU. Stěžovatel neměl řízení zastavit, nýbrž měl věc řešit řádným projednáním věci, neboť došlo k zásahu do práv žalobkyně. Stěžovatel se nezabýval materiálními a formálními důvody a v rozhodnutí absentují důkazy, které žalobkyně předkládala.

pokračování

Žalobkyně v žalobě neuvedla žádnou konkrétní námitku, která by se týkala možné nezákonnosti žalobou napadeného rozsudku z důvodu, že obě žádosti o podporu v nezaměstnanosti byly podány v jiný den. Ani náznakem nebylo namítáno, že kdyby stěžovatel přiznal podporu v nezaměstnanosti od 13. 10. 2011 a nikoliv od 9. 11. 2011, mohla by tato podpora být přiznána v jiné výši nebo by mohly být eliminovány jiné konkrétní negativní dopady. Předmětem sporu vůbec nebylo datum podání žádosti a jeho důsledky. I kdyby tedy stěžovatel skutečně nedostatečně vyložil vliv odlišného data podání žádosti v obou případech na celkové uspokojení žalobkyně, nemohlo by to městskému soudu jakkoliv bránit v přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí v mezích žalobních bodů. Ty totiž směřují vůči jiným tvrzeným pochybením stěžovatele.

Městský soud proto pochybil, jestliže žalobou napadené rozhodnutí zrušil z úřední povinnosti pro nepřezkoumatelnost, přestože mu jím zjištěný nedostatek tohoto rozhodnutí nijak nebránil v jeho přezkumu v mezích žalobních bodů.

Nejvyšší správní soud z uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost stěžovatele proti výroku I. rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 6. 2015, č. j. 1 Ad 16/2014 – 70, je opodstatněná, a proto tento výrok podle ust. § 110 odst. 1 věta první před středníkem s. ř. s. zrušil. Stejně tak přistoupil ke zrušení výroku II. napadeného rozsudku (výrok o náhradě nákladů řízení), neboť je výrokiem závislým na rozhodnutí ve věci samé (tj. na výroku I. napadeného rozsudku). Zároveň byla věc vrácena městskému soudu v rozsahu tohoto zrušení k dalšímu řízení.

V případě kasační stížnosti proti výroku III. napadeného rozsudku však Nejvyšší správní soud shledal, že byla podána osobou k tomu zjevně neoprávněnou. Výrok o odměně a náhradě hotových výdajů ustanoveného zástupce se totiž zcela evidentně nijak nedotýká právní sféry žalovaného. K zaplacení odměny a náhrady hotových výdajů zástupce není povinen žalovaný, nýbrž Nejvyšší správní soud. Ostatně žalovaný proti tomuto výroku ani žádné konkrétní námitky nevznášel. Nejedná se přitom o výrok závislý na rozhodnutí ve věci samé. Nejvyšší správní soud proto v souladu s ust. § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. přistoupil k odmítnutí kasační stížnosti proti výroku III. napadeného rozsudku.

Podle ust. § 110 odst. 4 s. ř. s., zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu (Městského soudu v Praze) a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je krajský soud (Městský soud v Praze) vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí.

Kasační soud ve věci rozhodl v souladu s ust. § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne městský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

V řízení byl žalobkyni ustanoven zástupcem advokát JUDr. Milan Davídek, a proto Nejvyšší správní soud rozhodl o jeho odměně a náhradě hotových výdajů za zastupování v řízení o kasační stížnosti. Podle ust. § 9 odst. 4 písm. d), § 7 bod 5. a § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, mu byla určena odměna v částce

3.100 Kč za jeden úkon právní služby (sepis vyjádření ke kasační stížnosti) a podle ust. § 13 odst. 3 citované vyhlášky náhrada hotových výdajů v částce 300 Kč. Protože je advokát plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se tento nárok o částku odpovídající dani, která činí 714 Kč. Celkově tak byla ustanovenému zástupci určena na odměně a náhradě hotových výdajů za zastupování v řízení o kasační stížnosti částka 4.114 Kč.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. října 2015

JUDr. Jaroslav Hubáček
předseda senátu